

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Dagmar Nygrínové a soudců JUDr. Marie Turkové a JUDr. Petra Průchy v právní věci žalobce: **M. Z.**, zast. JUDr. Josefem Hajným, advokátem, se sídlem Česká Kamenice, Jateční 760, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 10. 10. 2006, č. j. 6 Ca 199/2005 – 36,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á**.
- II.** Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím žalovaného ze dne 4. 3. 2005, č. j. OSZ-19-9/OM-Mu-2005, bylo zamítnuto odvolání žalobce a potvrzeno rozhodnutí ředitele odboru sociálního zabezpečení Ministerstva vnitra č. j. OSZ-59193-20/VD-Zo-2004, ze dne 4. 11. 2004 (dále jen „prvostupňový správní orgán“), kterým prvostupňový správní orgán rozhodl o přiznání příspěvku za službu žalobci na základě ustanovení § 116, § 117 a § 119 zákona č. 186/1992 Sb., o služebním poměru příslušníků policie České republiky (dále jen „služební zákon“) od 1. 6. 1998 ve výši 7670 Kč měsíčně a současně rozhodl o zvyšování výše příspěvku za službu za dobu od 1. 6. 1998 a o doplatku příspěvku za službu ve výši 162 206 Kč. V naposledy uvedeném rozhodnutí prvostupňový správní orgán uvedl, že celková doba služby žalobce činí 25 roků. Příspěvek za službu činí 35 % posledního hrubého měsíčního příjmu ve výši 25 140 Kč, tj. 8799 Kč, nejvýše však 7670 Kč.

Proti výše uvedenému rozhodnutí prvostupňového správního orgánu podal žalobce odvolání, ve kterém namítal, že přiznaný příspěvek za službu ve výši 7670 Kč je vypočten v rozporu se služebním zákonem. Nejvýhodnější základ pro výpočet příspěvku za službu

byl hrubý měsíční služební příjem 25 140 Kč (za měsíc květen 1998), a protože jeho služební poměr trval 45 roků, přísluší mu podle § 117 služebního zákona 35 % z uvedené částky, tj. 8799 Kč. Požadoval, aby mu byl v této výši přiznán příspěvek za službu od 1. 6. 1998 doplatek příspěvku za službu ve výši 266 175 Kč a úrok z prodlení ve výši 130 084 Kč.

Žalovaný v odůvodnění napadeného rozhodnutí uvedl, že žalobcův poslední hrubý měsíční služební příjem za měsíc květen 1998 činil na základě rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 6. 2004, č. j. 6 A 119/2000 – 64, skutečně částku 25 140 Kč. Výše příspěvku za službu byla vypočtena z uvedeného hrubého měsíčního příjmu v maximální možné výši 7670 Kč podle § 117 odst. 3 služebního zákona. Výše doplatku příspěvku za službu v částce 162 206 Kč odpovídá zúčtování vyplacených a náležejících částek příspěvku za službu za dobu od 15. 6. 1998 do 30. 11. 2004. Dále žalovaný konstatoval, že vztahy mezi služebním funkcionářem a bývalým příslušníkem nejsou vztahy občanskoprávními, ze kterých by při neplnění jednoho z účastníků bylo možné účtovat úroky z prodlení. Služební funkcionář nemohl být v prodlení s výplatou příspěvku za službu, pokud před takovou výplatou nebylo vydáno rozhodnutí ve věcech služebního poměru. Rozhodnutí prvostupňového orgánu vycházelo z aplikace ustanovení §§ 116, 117 a 119 služebního zákona a podle těchto ustanovení nemohly být žalobci přiznány případné úroky z prodlení.

Proti uvedenému rozhodnutí žalovaného ze dne 4. 3. 2005 podal žalobce žalobu, ve které zrekapituloval dosavadní vývoj věci a uvedl, že žalovaný postupoval podle názoru žalobce při svém rozhodování v rozporu s právními předpisy a zkrátil žalobce na jeho právech; z rozhodnutí žalovaného nelze zjistit na základě jakých skutečností a právních předpisů dospěl žalovaný ke svému rozhodnutí. Žalobce má za to, že při stanovení výpočtového základu pro vyměření důchodu z důchodového pojištění je třeba postupovat podle §§ 15 - 19 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění (dále jen „zákon o důchodovém pojištění“), kde částka 5900 Kč není ani základní ani konečná. Podle názoru žalobce by 130 % částky dle § 117 odst. 3 zákona o služebním poměru přesahovalo jeho nárok na příspěvek za službu vypočtený z částky 25 140 Kč, tedy 8799 Kč. Žalobce je toho názoru, že žalovaný nerespektoval právní názor Nejvyššího správního soudu vyjádřený v jeho rozsudku ze dne 10. 6. 2004, č. j. 6 A 119/2000 - 64. Žalovaný měl žalobci přiznat příspěvek za službu ve výši 8799 Kč, za období od června 1998 do 30. 11. 2004 mělo žalobci být doplaceno na dluhu na příspěvku za službu 266 175 Kč, na úrocích z prodlení mu mělo být zapláceno 130 084 Kč. Žalovaný měl rozhodnout o správné výši odchodného podle § 114 zákona o služebním poměru a dále měl rozhodnout o doplatku odchodného ke dni 31. 5. 1998 a o úhradě úroků z prodlení za období od 31. 5. 1998 do 30. 11. 2004 ohledně dluhu na odchodném. Žalobce navrhl, aby soud rozhodnutí žalovaného ze dne 4. 3. 2005, č. j. OSZ-19-9/OM-Mu-2005, zrušil.

Žalovaný ve vyjádření k žalobě konstatoval, že výše příspěvku za službu byla žalobci stanovena v maximální možné výši, a to 7670 Kč v souladu s ust. § 117 odst. 3 zákona o služebním poměru. Návrh žalobce, aby mu byl přiznán příspěvek za službu od 1. 6. 1998 ve výši 8999 Kč nerespektuje aplikaci ustanovení § 117 odst. 3 zákona o služebním poměru, ani ust. § 15 zákona o důchodovém pojištění a nařízení vlády č. 254/1997 Sb., kterým se mimo jiné upravují částky pro stanovení výpočtového základu. V roce 1998 činila částka osobního vyměřovacího základu žalobce pro vyměření důchodu z důchodového pojištění 5 900 Kč a 130 % z této částky pak činí 7670 Kč. Tato částka je nejvyšší výměrou příspěvku za službu ke dni jeho přiznání od 1. 6. 1998 a v této částce byl příspěvek za službu žalobci přiznán. Podle názoru žalovaného nemá žalobce nárok na úhradu úroku z prodlení

ve výši 130 084 Kč, neboť vztahy mezi služebním funkcionářem a bývalým příslušníkem nejsou vztahy občanskoprávními, ze kterých by při neplnění jednoho z účastníků bylo možno účtovat úroky z prodlení, ale jde o vztah speciální, vyplývající ze služebního poměru. Žalovaný se domnívá, že jeho rozhodnutí je zákonné a že postupoval v souladu s právním názorem Nejvyššího správního soudu uvedeným v rozsudku ze dne 10. 6. 2004, č. j. 6 A 119/2000 - 64. Navrhl, aby Městský soud v Praze žalobu zamítl.

Městský soud v Praze rozsudkem ze dne 10. 10. 2006, č. j. 6 Ca 199/2005 – 36, žalobu zamítl a rozhodl dále, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení. Poukázal na ust. § 116 odst. 1, § 117 odst. 1, 2 a 3 zákona o služebním poměru a ust. § 15 a § 107 odst. 2 zákona č. 155/1995 Sb. o důchodovém pojištění. Soud dospěl k závěru, že v posuzovaném případě byl příspěvek za službu žalobci vyměřen v souladu s ust. § 117 odst. 2 zákona o služebním poměru z posledního hrubého měsíčního služebního příjmu žalobce v měsíci květnu 1998, jelikož jeho příjem za posledních 12 měsíců před skončením služebního poměru nebyl pro žalobce výhodnější. Protože příspěvek za službu vypočtený z tohoto příjmu postupem podle ust. § 117 odst. 1 byl vyšší než maximální výše tohoto příspěvku stanovená v ust. § 117 odst. 3 (v souvislosti s ust. § 15 zákona o důchodovém pojištění), byl tento jeho nárok žalovaným v souladu se zmíněnými zákonnými ustanoveními omezen na 130 % částky 5900 Kč, která byla v době vzniku žalobcova nároku na příspěvek za službu, tj. ku dni 1. 6. 1998 částkou osobního vyměřovacího základu, započítávající se plně do výpočtového základu pro výši důchodu. Soud neshledal důvodnou ani námitku žalobce, že mu měl být přiznán úrok z prodlení, když se ztotožnil s názorem žalovaného, že příspěvek za službu je nárokem vyplývajícím ze vztahu služebního, který je upraven zákonem o služebním poměru. Z tohoto zákona nevyplývá na rozdíl od občanského a obchodního zákoníku, že u nároků, které na jeho základě vzniknou v případech, kdy k přiznání nároku dochází zpětně a vznikne doplatek, vzniká oprávněnému ode dne vzniku nároku na dávku i nárok na úrok z prodlení.

Proti tomuto rozsudku podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) včas kasační stížnost, v níž namítal, že v jeho případě výpočtový základ činí 9004 Kč [5900 Kč osobní vyměřovací základ v plné výši + 30 % rozdílu mezi osobním vyměřovacím základem a částkou 11 800 Kč (11 800 Kč - 5900 Kč = 5900 Kč; 30 % z 5900 Kč = 1770 Kč) + 10 % z rozdílu mezi jeho posledním hrubým měsíčním platem a částkou 11 800 Kč (25 140 Kč – 11 800 Kč = 13 340 Kč ; 13340/10 = 1334 Kč)]. Z posledního hrubého měsíčního platu stěžovatele ve výši 25 140 Kč činí 35 % příspěvku za službu podle § 117 odst. 1 zákona o služebním poměru částku 8799 Kč a tato částka nepřesahuje 130 % vypočteného základu pro vyměření důchodu z důchodového pojištění. Žalovaný i soud pochybili, když při výpočtu příspěvku za službu vzali za osobní vyměřovací základ 5900 Kč a od něj stanovil hranici 130 % (7670 Kč). Vzali v úvahu pouze první redukční hranici ve výši 5900 Kč osobního vyměřovacího základu a druhou redukční hranici ve výši 11 800 Kč bez jakéhokoli přihlídnutí k samotnému poslednímu hrubému měsíčnímu příjmu platu žalobce. Při takovémto postupu by pak nebylo prakticky vůbec třeba zjišťovat průměrný hrubý měsíční plat pro účely výpočtu příspěvku za službu u policistů, neboť u všech při odchodu ze služby by činil příspěvek 7670 Kč. Stěžovatel je tedy toho názoru, že mu náleží příspěvek za službu od 1. 6. 1998 ve výši 8799 Kč. Stěžovatel konstatoval, že kasační stížnost podal z důvodu nezákonnosti spočívající v nesprávném právním posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení, a z důvodu nepřezkoumatelnosti spočívající v nedostatku důvodů rozhodnutí a navrhl, aby Nejvyšší správní soud rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 10. 10. 2006, č. j. 6 Ca 199/2005 – 36, zrušil a věc tomuto soudu vrátil k dalšímu řízení.

Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti znovu poukázal na postup, jakým dospěl k určení výše stěžovatelova příspěvku za službu a konstatoval, že plně sdílí názor Městského soudu v Praze.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v souladu s ustanovením § 109 odst. 2 a 3 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), vázán rozsahem a důvody, které stěžovatel uplatnil ve své kasační stížnosti. Neshledal přitom vady podle § 109 odst. 3 s. ř. s., k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti.

Nejvyšší správní soud kasační stížnost neshledal důvodnou.

Z textu kasační stížnosti vyplývá, že ji stěžovatel podal z důvodů uvedených v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s.

Podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. lze kasační stížnost podat pouze z důvodů tvrzené nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení. Nesprávné posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení spočívá v tom, že na správně zjištěný skutkový stav je aplikován nesprávný právní názor, popř. je sice aplikován správný právní názor, ale tento je nesprávně vyložen.

Podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené nepřezkoumatelnosti spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí, popř. v jiné vadě řízení před soudem, mohla-li mít taková vada za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé.

K námitce stěžovatele týkající se určení výše příspěvku za službu Nejvyšší správní soud konstatuje, že se ztotožňuje s řádně odůvodněným názorem Městského soudu v Praze, že žalovaný postupoval v souladu se zákonem, pokud stěžovateli přiznal příspěvek za službu ve výši 7670 Kč měsíčně od data 1. 6. 1998.

Podle § 116 odst. 1 zákona o služebním poměru náleží příspěvek za službu za podmínek dále uvedených policistovi, jehož služební poměr skončil uvolněním nebo propuštěním z některého z důvodů uvedených v § 106 odst. 1 písm. a), b) a c) a odst. 2.

Podle § 117 odst. 1 zákona o služebním poměru činí příspěvek za službu 20% služebního příjmu, jestliže policista konal službu alespoň po dobu deseti roků. Za každý další ukončený rok této služby se příspěvek zvyšuje o 1 % služebního příjmu.

Podle § 117 odst. 2 zákona o služebním poměru se příspěvek za službu vyměřuje z posledního hrubého měsíčního služebního příjmu policisty před skončením služebního poměru nebo, jestliže je to pro něj výhodnější, z jeho průměrného hrubého měsíčního služebního příjmu za posledních 12 měsíců před skončením služebního poměru.

Podle § 117 odst. 3 zákona o služebním poměru nejvyšší výměra příspěvku ke dni jeho přiznání nesmí překročit měsíčně 130 % částky, do níž se započítává plně část osobního vyměřovacího základu pro stanovení výpočtového základu pro vyměření důchodu z důchodového pojištění.

Podle § 15 zákona o důchodovém pojištění ve znění účinném do 30. 6. 1998 je výpočtovým základem osobní vyměřovací základ (§ 16 téhož zákona), pokud nepřevyšuje

částku 5900 Kč. Převyšuje-li osobní vyměřovací základ částku 5900 Kč, stanoví se výpočtový základ tak, že částka 5900 Kč se počítá v plné výši, z částky osobního vyměřovacího základu nad 5900 Kč do 11 800 Kč se počítá 30 % a za částky osobního vyměřovacího základu nad 11 800 Kč se počítá 10 %.

Z výše uvedených zákonných ustanovení jasně vyplývá postup, předepsaný pro výpočet výše příspěvku za službu. Předpokladem vzniku nároku je, aby služební poměr policisty skončil uvolněním podle § 105 služebního zákona nebo propuštěním z některého z důvodů uvedených v § 106 odst. 1 písm. a), b) a c) a odst. 2 téhož zákona. Ze správního spisu vyplývá, že „Oznámením ředitele Okresního ředitelství policie ČR v Děčíně ve věcech služebního poměru“ ze dne 29. 4. 1998, č. 180/98 byl stěžovatelův služební poměr příslušníka Policie České republiky ukončen uvolněním dnem 31. 5. 1998 s odůvodněním, že stěžovatel dne 5. 3. 1998 podal žádost o uvolnění ze služebního poměru. Výše uvedenou podmínku tedy stěžovatel splňuje, o čemž nebylo mezi účastníky sporu.

Při výpočtu výše příspěvku za službu je nutné postupovat podle výše uvedených ustanovení zákona o služebním poměru a zákona o důchodovém pojištění. V souladu s ust. § 117 odst. 2 bylo nejdříve zapotřebí určit, zda je pro stěžovatele výhodnější vyměřit příspěvek za službu z posledního hrubého měsíčního služebního příjmu před skončením služebního poměru nebo zda je pro stěžovatele výhodnější jej vyměřit z jeho průměrného hrubého měsíčního služebního příjmu za posledních 12 měsíců před skončením služebního poměru. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 10. 6. 2004, č. j. 6 A 119/2000 – 64, vyjádřil právní názor, kterým je zdejší soud při rozhodování v této věci vázán, že do posledního hrubého měsíčního služebního příjmu stěžovatele za měsíc květen se ve smyslu § 117 odst. 2 služebního zákona započítává také další plat ve výši 8380 Kč, avšak náhrada za nevyčerpanou dovolenou ve výši 6145 Kč se do něj nezapočítává, neboť není platem ve smyslu § 3 odst. 2 zákona č. 143/1992 Sb., o platu a odměně zapracovní pohotovost v rozpočtových a v některých dalších organizacích a orgánech, ani příjmem stěžovatele ve smyslu § 117 odst. 2 služebního zákona. Hrubý měsíční příjem stěžovatele za měsíc květen 1998 pro účely výpočtu výše příspěvku za službu se tak skládá z následujících položek: tarifní plat 9710 Kč, hodnostní plat 1500 Kč, osobní příplatek 2550 Kč, zvláštní příplatek 3000 Kč, další plat 8380 Kč a činí tedy celkem 25 140 Kč.

Žalovaný dospěl ke správnému závěru, že pro stěžovatele je výhodnější poslední měsíční služební příjem před skončením služebního poměru ve výši 25 140 Kč, neboť průměrný hrubý služební příjem za posledních 12 měsíců před skončením služebního poměru (červen 1997 až květen 1998) činil 17 581 Kč. Vzhledem k tomu, že stěžovatel pracoval u policie po dobu 25 let, činila by výše příspěvku určená podle § 117 odst. 1 zákona o služebním poměru 8799 Kč (35 % z částky 25 140 Kč). Zákon o služebním poměru ovšem v ust. § 117 odst. 3 stanoví nepřekročitelnou maximální výši příspěvku za službu ve výši 130 % z částky, do níž se započítává *plně* část osobního vyměřovacího základu pro stanovení výpočtového základu pro vyměření důchodu z důchodového pojištění. Částka do níž se započítává plně část osobního vyměřovacího základu pro vyměření důchodu činila podle § 15 zákona o důchodovém pojištění (ve znění účinném do 30. 6. 1998) 5900 Kč, což zákonodárce jasně vyjádřil ve větě druhé § 15 zákona o důchodovém pojištění slovy: „*částka 5900 Kč se počítá v plné výši*“. V této souvislosti Nejvyšší správní soud konstatuje, že výpočtový základ pro vyměření důchodu vypočtený stěžovatelem podle § 15 zákona o důchodovém pojištění ve výši 9004 Kč, nemůže ovlivnit výši stěžovatelova příspěvku za službu, neboť jak vyplývá z již uvedeného, pro určení výše příspěvku za službu je rozhodující v první řadě výpočet podle § 117 odst. 1 zákona o služebním poměru, s tím,

že pokud takto vypočtený příspěvek za službu je vyšší než 130 % z částky, do níž se započítává plně část osobního vyměřovacího základu pro stanovení výpočtového základu pro vyměření důchodu z důchodového pojištění, bude výše příspěvku za službu stanovena podle § 117 odst. 3 služebního zákona ve spojení s § 15 zákona o důchodovém pojištění. Maximální výše příspěvku za službu tedy činí v případě stěžovatele 7670 Kč (130 % z částky 5900 Kč) a příspěvek za službu ve výši požadované stěžovatelem (8799 Kč) mu nemohl být přiznán. Z uvedeného vyplývá, že žalovaný postupoval v souladu se zákonem a v ničem nepochybil, když odvolání stěžovatele zamítl a rozhodnutí prvostupňového správního orgánu potvrdil. Městský soud v Praze tak neměl jinou možnost, než žalobu jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 zamítnout.

Stěžovatelem namítanou nepřezkoumatelnost rozsudku Městského soudu v Praze, spočívající v nedostatku důvodů rozhodnutí, ani jeho nezákonnost, spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení, Nejvyšší správní soud neshledal, neboť Městský soud v Praze se ve svém rozhodnutí vypořádal se všemi žalobními námitkami a své rozhodnutí řádně odůvodnil, a to včetně námítky, v níž stěžovatel poukazoval na to, že stanoveným omezením pro výpočet příspěvku dochází k setření rozdílů mezi jeho poživateli z hlediska dosahovaného služebního příjmu. Nejvyššímu správnímu soudu nezbyvá, než pro stručnost odkázat i v tomto směru na odůvodnění napadeného rozsudku.

Uplatněné důvody kasační stížnosti tak nebyly zjištěny a Nejvyšší správní soud proto kasační stížnost jako nedůvodnou zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

Stěžovatel, který neměl v tomto soudním řízení úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení a úspěšnému žalovanému náklady řízení nevznikly. Proto soud rozhodl, že se žalovanému právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznává (§ 60 odst. 1, § 120 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 27. srpna 2007

JUDr. Dagmar Nygrínová
předsedkyně senátu